SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 9. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Brunkeberg 14 97. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 2 Maj 1910. | Expedition: Kammakaregatan 6. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 30 Årg.

Giovanni Sgambati.

Af Italiens mest bekanta nu lefvande tonsättare äro väl Arrigo Boïto och den ett år yngre Giovanni Sgambati de äldsta. Dit kan väl ock räknas den äfven på 1840-talet födde Luigi Mazinelli. Utom Italien ha i främsta rummet dess nutida operakomponister varit mest kända, utom Boïto, Leoncavallo, Mascagni, Puccini, Giordano och Wolf-Ferrari, efter åldern här uppräknade, samt på den andliga musikens område Enrico Bossi och abbé Perosi. På den instrumentala, absoluta musikens är Sgambati den förnämste, hvars berömda »Requiem» vi nu fått göra bekantskap med vid operans senaste symfonikonsert, hvilket gifvit oss en särskild anledning att nu fästa uppmärksamhet på dess komponist.

Giovanni Sgambati föddes i Rom den 28 maj 1843, son af advokaten Filesio Sgambati och hans maka Anna Gott, född engelska. Hans ovanligt tidigt ådagalagda musikaliska anlag fingo genom föräldrarnes omtanke god utbildning så att han redan vid 7 års ålder kunde på en offentlig konsert framträda med flera pianostycken af egen komposition. Hans första lärare var Barberi och, sedan hans mor efter faderns död flyttat till Trevi, Natalucci, elev af den berömde Zingarelli i Neapel. Tolf år gammal öfvertog Sgambati befattningen som organist i Trevi och verkade där också i egenskap af altsångare och ledare af en liten kyrkokör. Men i det lilla Trevi fann han snart verkningskretsen för trång, hvarför han 1859 begaf sig åter till födelsestaden Rom. Fyra år därefter hade den unge Sgambati, som utvecklat sig till betydande pianist, lyckan att bli känd af Franz Liszt, som från 1861 till 1870 var bosatt i Rom. Denne blef mycket intresserad öfver Sgambatis präktiga utförande af pianopartiet i J. N. Hummels septett och meddelade honom kort därefter undervisning i pianospel och komposition, hvilket gjorde att den unge italienske musikern allt närmare slöt sig till sin store lärare och hans idékrets. Då vid invigningen af det ej långt från Fontana Trevi belägna Galleria Dantesca en symfonikonsert — den första af sitt slag i Rom — uppfördes, uppträdde Sgambati där första gången som dirigent, då Liszts »Dante-symfoni» var aftonens hufvudnummer. Härmed hade Sgambati intagit en tongifvande ställning icke blott i Rom utan i hela Italiens konstlif. Strax därefter, i slutet af 1866 begynte Sgambati med åtskilliga nyheter för platsen; så uppförde han vid jultiden i Galleria Dantesca Beethovens symfonier hvarvid han under repetitionerna hade Liszt till rådgifvare. Vidare grundade han med den betydande violinisten Ettore Pinelli »Sällskapet för klassisk kammarmusik» i Rom. Pinelli, som äfven i Tyskland utbildat sig i sin konst, lyckades också att genomdrifva bildandet af »Romerska orkestersällskapet». Sgambatis förtjänst i afseende på musikens höjande i fädernestaden var så mycket större, som vid denna tid hvarken nationell eller utländsk musik var synnerligt omhuldad i de högre eller borgerliga kretsarna därstädes.

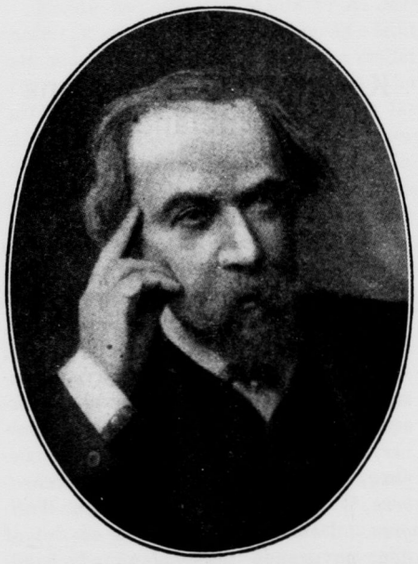

Giovanni Sgambati.

Vid denna tid framträdde den tjugufyraårige maestron med sina första större kompositioner, två *Pianokvintetter* (op. 4, F-moll och 5 B-dur), en *Stråkkvartett* (op. 17) en *Uvertyr* till Cossas tragedi »Cola di Rienzi» ett *Graduale di Santa Cecilia* för kör och orkester, utom flere pianostycken och sånger. Vid de af Liszt i sitt hem anordnade konserterna, hufvudsakligen egnade åt kammarmusik, var Sgambati en välkommen deltagare. Det var också Liszt, som förmådde Sgambati att 1868 göra honom sällskap på en resa till Tyskland, då han öfverallt som pianist och komponist gjorde sig berömd i vida kretsar. Vid återkomsten till fädernes-landet konserterade han med stor framgång i flera af Italiens större städer med sträfvan att öfverallt höja den musikaliska smaken i hemlandet.

Året 1876 var ett bemärkelseår för Sgambati; han gjorde då bekantskap med Richard Wagner, som med sin familj i slutet af september besökte Italien och då för första gången Rom och Neapel. Förut hade han endast varit i Genua och Venedig. Öfverallt blef den tyske mästaren lifligt hyllad och den trehundraåriga »Academia di Santa Cecilia» öfverlämnade honom genom en deputation diplom som dess »Socio illustre», hvarjemte han blef hedersledamot af den internationella konstnärsföreningen i Rom. Till främjare af konst, särskildt musik hörde den tiden Preussens gesandt vid italienska hofvet baron von Keudell, som var begåfvad pianist och i hvars gästfria residens Sgambati ofta var gäst. Också hade Sgambati tillägnat honom flere kompositioner såsom en Fuga och mindre pianostycken. Till Wagners ära gaf baron Keudell en musiksoaré, å hvilken Sgambatis båda kvintetter för piano och stråkinstrument utfördes och då denne äfven spelade flera pianokompositioner af Liszt. Wagner var så förtjust i hvad han fått höra, att han bad Keudell upprepa musikaftonen redan följande dag i en intimare krets. Därefter skref han till förlagsfirman Schott & Söhne i Mainz ett bref, hvari han säger: »Jag vill på det allvarligaste rekommendera er två pianokvintetter af herr Sgambati (i Rom). Redan genom Liszt gjord uppmärksamhet på denne komponist och utmärkte pianospelare, har jag nu haft glädjen att lära känna denna verkligt stora och originella talang. På mitt råd skall han snart öfver Wien besöka Tyskland och där uppföra sina kompositioner, hvarvid jag väntar att han skall skörda stor framgång. Tag ett raskt beslut att uppmuntra denne mycket betydande musiker med att själf erbjuda honom lämpligt honorar. Beslutar ni er ej för det, så går jag vidare, men jag måste ha svar genast, ty jag stannar här endast åtta dagar.» Detta bref visar hur högt Sgambati uppskattades af Wagner. De båda pianokvintetterna och sedan flera andra af hans kompositioner blefvo också utgifna hos Schott & Söhne.

År 1877 blef Sgambati pianoprofessor vid Ceciliaakademiens nygrundade musiklyceum. Han var äfven hedrad med att leda hofkonserterna. Vid hofvet uppfördes 1882 hans första *Symfoni*, i Dur, (op. 16). Drottning Margherita var, som man vet, stor musikvän och föranstaltade vid hofvet musikaftnar för kammarmusik. Särskildt var hon hänförd af Beethoven, hvars alla pianokompositioner Sgambati måste spela för henne. Den ofvan nämnda symfonien gjorde vid uppförandet på hofvet stort intryck på de talrika åhörarne, och komponistens rykte blef genom detta utmärkta verk vida spridt, så att han 1884 fick inbjudningar till London och Paris. Såsom Italiens representant vid Parisutställningen deltog han i konserttäflingen i Trocadéro och vann genom nämnda verk så stor framgång, att han blef såsom Liszt's efterföljare invald till medlem af »Academie des beaux arts». Hans *Symfoni N:o 2*, i Ess-dur, kom till uppförande både i Rom och Köln, och vid hofvet uppfördes hans till hertigens af Aosta förmälning komponerade *Epitalamia symfonica* i fem afdelningar för stor orkester. Till firande af storhertigens af Sachsen Weimar guldbröllop 1892 komponerade han ett högtidligt *Andante för stråkorkester och orgel* (op. 28) med öfverskrift »Te Deum laudamus». Af Sgambatis större kompositioner i utlandet äro bland de mest bekanta hans *Stråkkvartett* (op. 17) i Dess dur och hans *Pianokonsert* med orkester, i G-moll (op. 15) äfvensom hans 1897 komponerade *Requiem*. Till den bättre nyare salongsmusiken kan räknas hans *Två stycken* (op. 24) och *Barcarole* (op 29) för violin och piano. Bland de talrika pianokompositionerna af honom må nämnas *Preludium med fuga* (i friaste stil, op. 6), *Två Etuder* (op. 10), den af fem stycken bestående utmärkta *Suiten* i H-moll (op. 21). Under olika titlar har Sgambati utgifvit en mängd *Pianostycken* (op. 12, 14, 18, 20, 23, 31, 33) och bland dessa ha flera, såsom en Menuett, en Gavotte, Toccata, Nenia etc., gjort sig mycket omtyckta. Äfven som sångkomponist har Sgambati gjort sig fördelaktigt känd med *Melodie liriche*, *Passi flora*, *Quattro Canti* samt sångerna *La mia stella* och *Il faut aimer* m. fl.

Utom nyss här utförda Requiem har af Sgambatis större verk, såsom vi erinra oss, hans Pianokonsert, G-moll utförts 1889 å en operans symfonikonsert, spelad af hr Knut Andersson, och 1890 i februari spelades hans bekanta stråkkvartett på en af Aulinkvartettens kammarmusiksoaréer.

Kungl. Operastyrelsens meddelande.

Om anställningar och program för nästa spelår.

Vid Operan äro för nästkommande spelår följande sceniska artister engagerade: fruarna *Bartels*, *Claussen*, *M. Högberg*, *Jahnke*, *Lizell*, *Lykseth*, fröknarna *Edström*, *Hesse*, *Hulting*, *Hörndahl*, *Karlsohn*, *Lindegrén*, *Linnander*, samt herrar *Bröderman*, *Ericson*, *Forsell*, *Grafström*, *Herou*, *Kirchner*, *Lennartsson*, *Malm*, *Mandahl*, *Pogany*, *Sjöberg*, *Stiebel*, *Stockman*, *Strandberg*, *) *Strömberg*, *Svedelius* och *Wallgren*. Dessutom pågå med en del af den nuvarande personalen underhandlingar, hvilka torde leda till önskadt resultat, hvaremot, trots upprepade försök, öfverenskommelse ej kunnat träffas med hr och fru Oscar samt hr Nyblom.

Kapellmästare *Armas Järnefelt* skall fortfarande fungera såsom förste kapellmästare. Till den andra dirigentplatsen är uppgörelse träffad med italienska kapellmästaren *Moranzoni*.

Regissörer och sceninstruktörer bli hrr *Jacques Goldberg* och *Harald André*.

Operans styrelse har bland solistkrafterna engagerat två utlänningar. För det första för dramatiska tenorfacket *Pogany*, som till börden är ungrare. Härvid är emellertid att märka att den dramatiska tenoren vid vår operainstitution äfven de senaste åren varit en utlänning, nämligen hr Menzinsky, som numera är engagerad i Köln. Ett liknande förfarande har också måst följas beträffande det lyriska tenorfacket. Hr Ödmanns afgång har gjort det oundvikligt att en ny lyrisk tenor måste anställas, då ju teaterledningen icke kunde ensamt förlita sig på hrr Malm och Stockman, som eljest skulle blifvit Operans enda lyriska tenorer, och någon annan fullt utbildad och repertoarkunnig svensk lyrisk tenor icke står till buds. Den lyriska tenoren blir hr *Alexander Kirchner* från Hofoperan i Wien. Båda de nyanställda utländska tenorerna ha emellertid förbundit sig att snarast möjligt lära sig svenska språket och komma troligen att redan inom få månader af nästa säsong uppträda i roller på svenska.

Den personal som sålunda engagerats är något mindre än den som varit anställd under de närmaste föregående åren. Anledningen därtill är den, att styrelsen vid uppgörandet af arbetsplan för nästa år beslutat mera lägga an på att framföra en god, väl inöfvad repertoar, än att, såsom hittills, ha ett mycket stort antal operor på spellistan.

Beträffande själfva repertoaren, får styrelsen tillfälle att framdeles återkomma med en detaljerad redogörelse för sin plan. Några principer må dock redan nu framhållas, och styrelsen vill då till att börja med påpeka att den utgått från den förutsättningen att operaverksamheten i främsta rummet bör grundas på uppförandet af arbeten tillhörande den klassiska repertoaren, eller, med andra ord, att den måste så organiseras, att de olika tidernas mästare och deras efterföljare bli på ett lämpligt sätt företrädda. Begreppet klassisk är naturligtvis fattadt i ordets vidsträktaste bemärkelse, så att t. ex. både Wagner och Verdi räknas bland klassici. Vid kontinentens stora scener, särskildt i Tyskland, ha de senaste åren pågått en revision af den äldre operarepertoaren, gående ut på att söka åstadkomma dels en uppsättning som motsvarar moderna föreställningar, dels en musikalisk instudering som skulle låta hvarje särskild stilart komma bättre till sin rätt. Då vi hit

*) Om det är herr Max Strandberg eller hans son Olof uppgifves icke.
Red.

tills varit tämligen främmande för denna rörelse och uppförandet af verk tillhörande den äldre operarepertoaren hos oss i många fall nedtynges af gammal rutin, synes det styrelsen att ett fullständigt nyinstuderande af de äldre operorna är ett oafvisligt kraf.

Men allt kan naturligtvis icke förnyas på ett år, och styrelsen har därför tänkt sig att för hvarje år utvälja ett visst antal äldre operor, som efter eventuellt nödvändig revidering af texten skulle dels sceniskt och musikaliskt nyinstuderas, dels helt eller delvis nyuppsättas. Under nästkommande säsong vore meningen att uppföra 25 à 27 af de äldre operorna. Dessa ha indelats i två grupper, den ena, omfattande cirka 15 à 17 operor, skulle i hufvudsak underkastas musikalisk och scenisk nyinstudering, men endast i obetydlig grad förses med ny utstyrsel. Den andra gruppen omfattar omkring 10 operor och afser sådana verk som måste helt och hållet nyinstuderas samt dessutom helt eller delvis förses med nya kostymer och dekorationer. Genomförandet af detta program ställer emellertid de största anspråk på regien. Styrelsen har ansett det omöjligt att genomföra detsamma utan att ha till sitt förfogande någon scenisk instruktör, som vore fullt inne i de på kontinenten pågående revideringsarbetena af äldre operor och på samma gång stode på höjden med afseende på de insikter som numera fordras i scenisk teknik. Behofvet häraf torde vara så mycket mera påkalladt som styrelsen beslutat sig för en dyrbar omändring af Operans scen, afseende framför allt införande af ett fullt modernt belysningssystem.

Direktionen har underhandlat med utländska auktoriteter på området och rådgjort sig med flera af såväl Tysklands förnämsta teaterledare som kapellmästare och operakomponister. Valet har stannat på hr Jacques Goldberg, hvilken från alla de teatrar vid hvilka han verkat som öfverregissör mottagit de allåa vackraste vitsord såväl för sin humanistiska och musikaliska bildning samt sceniska insikter som humana och älskvärda personlighet. Bland dem som sålunda borga för hr Goldbergs kapacitet må nämnas Angelo Neumann, den kända direktören för Pragoperan samt numera designerad direktör för den nya Grosse Oper i Berlin, Hans Gregor, direktör för Komische Oper i Berlin, Ludvig Zimmermann, direktör för Stadtteatern i Düsseldorf, samt komponisten Eugène d'Albert och kapellmästaren d:r Karl Muck m. fl. Senast har hr Goldberg verkat ett par år såsom självständig direktör och ledare af Stadtteatern i Kolmar.

Styrelsen vill också framhålla att den vid anställandet af en tysk fackman handlat i den öfvertygelsen att hans arbete vid Operan skulle bli af största betydelse för utbildande af yngre svenska krafter inom regissörfacket. Såsom hr Goldbergs närmaste man har anstälts hr Harald André, hvilken redan tidigare tjänstgjort såsom regissör vid Operan samt vidare är allmänt känd för sin verksamhet som musikkritiker dels i Svenska Dagbladet, dels i Stockholms Dagblad.

Hvad baletten beträffar, som för närvarande ledes af en tysk, har direktionen af åtskilliga skäl funnit en ändring önskvärd. Styrelsen utgår härvidlag från det kända förhållandet att danskonsten de senaste åren i utlandet undergått en nydaning, som icke blifvit beaktad vid vår Opera. Den moderna danskonsten lägger nämligen en hufvudsaklig vikt vid plastiken, och styrelsen har därför ansett det vara i hög grad önskvärdt att anställa någon person såsom balettmästare som grundligt studerat äfven denna nya stilriktning. Det är också att märka, att för denne erbjudes ett rikt arbetsfält, i det att han icke endast skulle få till uppgift att komponera och inöfva baletter, utan dessutom skulle tjänstgöra såsom lärare i plastik för hela den yngre artistpersonalen, äfvensom sannolikt vid Musikkonservatoriets operaskola. Balettens renässans har hufvudsakligen utgått från Paris och har där sin förnämsta representant i madame Mariquita, den bekanta balettdirektrisen vid Opéra Comique. Det vore därför meningen att ersätta den nuvarande tyska balettmästaren med en fransman, men styrelsen har dock ännu icke lyckats träffa någon definitiv uppgörelse. Det sagda har emellertid anförts därför att styrelsen från åtskilliga håll angripits på den grund att styrelsen ville besätta äfven balettmästarens post med en utlänning. Rätta förhållandet är det att en utlänning äfven nu och sedan ett flertal år bekläder platsen och att det endast gäller ett utbyte af nationalitet.

Förste kapellmästare blir hr A. Järnefelt, men då det är styrelsens afsikt att vid sidan af honom ha en i stället för som nu två kapellmästare, är det gifvet att den måste se till att den får disponera en fullt rutinerad och framstående person för den del af repertoaren som hr Järnefelt icke direkt kommer att ta befattning med. De flesta bland våra mest begåfvade svenska musici ha, som bekant, icke velat ägna sig åt operaverksamhet, och styrelsen har därför näppeligen haft någon annan utväg än att anställa en utlänning. Valet har därvid fallit på italienaren Moranzoni, som af alla de sökande synes vara den mest kompetenta.

Styrelsen har äfven planerat uppförandet af flera nya operaverk, men har helt naturligt ännu icke hunnit mer än i ett par fall fatta definitiva beslut. Redan nu torde dock kunna nämnas att de första nyheterna torde komma att utgöras af Massenets »*Don Quichote*», som af kritiken karaktäriserats som den kända franska komponistens bästa verk, samt vidare af Wolf Ferraris lilla enaktsopora »*Susannens Geheimnis*», som för närvarande gör sin rond på de tyska teatrarna och öfverallt mottagits med det största bifall af såväl publik som kritik.

För baletten planeras flera nyheter. Bland annat har styrelsen bestämt sig för att uppföra balettpantomimen »*Fête chez Therèse*», med musik af R. Hahn och text af Catulle Mendès, som i år gjort stor lycka på Stora operan i Paris.

Styrelsen vill till sist ännu en gång betona att anställande af utländska krafter skett äfven med tanke på att de yngre vid teatern anställda artisterna därigenom skulle här hemma få tillfälle till en utbildning som eljest knappast kan erhållas annat än under vistelse utomlands. Detta gäller framför allt beträffande de utlänningar som anställts såsom tekniska ledare, men styrelsen anser sig kunna hysa grundad förhoppning att dessa personers verksamhet skall bli så fruktbringande, att inom få år den sceniska ledningen skall kunna öfverlämnas helt och hållet i svenska händer.

Dödsfall år 1909

inom musik- och operavärlden. *

Andersen, Karl, Joachim, flöjtvirtuos, kapellmästare i Köpenhamn, född 29 april 1847, † d. 7 maj.

Blomqvist, Oscar, Bernhard, musikdirektör vid Lifregementets grenadierer, f. 1851, † i Stockholm 25 mars.

Bunsen, Victoria, Isabella, Heliodora, altsångerska, f. d. vid Kgl. teatern i Stockholm, f. 2 mars 1839 i Brastad (Bohuslän) † 18 febr. i London, där hon länge varit bosatt.

Byström, Oscar, Fredrik, Bernadotte, professor, f. d. kapten, pianist, organist, komponist och musiklitteratör, f. 13 okt. 1821 i Stockholm, † 22 juli i närheten af hufvudstaden.

Conried, Heinrich, direktör, för Metropolitan operan i New York, född 1855 i Bialitz (Schlesien), † d. 27 april i Meran (Tyrolen).

Gudehus, Heinrich, berömd tysk tenor, operasångare, sånglärare, f. 30 mars i Altenhagen, n. Celle, † 9 okt. i Dresden.

Halir, Karl, professor, berömd violinist, f. 1 febr. 1859 i Hohenelbe (Böhmen) † 21 dec. 1909 i Berlin, lärare vid musikhögskolan därstädes.

Hedenblad, Ivar, Eggert, fil. kand., director musices vid Upsala akademi, domkyrkoorganist, kördirigent, kompo-

*) Utförligare nekrologer i föregående årgång och början af denna öfver de flesta personer i denna förteckning.

nist, f. i Torsång (Dalarne) 27 juli 1851, † 16 juni i Ronneby.

Heintze, Gustaf, Vilhelm, musikdirektör, f. d. organist och kantor vid Kristina kyrka i Jönköping, pianolärare, komponist, f. 1825 i Östergötland, † d. 19 mars i Jönköping.

Hey, Julius, ansedd sångpedagog f. 29 april 1832 i Irmelshausen (nedre Franken) † under våren i München.

Hilf, Arno, betydande violinvirtuos, konsertmästare, konservatorielärare i Leipzig, f 14 mars 1858 i Bad Elster (Sachsen), † därst. 2 augusti.

Hultgren, Aron, pianist, organist i Malmö, f. 16 jan. 1842 i Lerum (Älfsborgs län) † i Malmö, i december.

Jacobsson, John, f. d. musik- och pianohandlare, komponist, f. 2 april 1835 nära Stockholm, † därst. d. 4 juni.

Kleeberg, Clothilde, ansedd pianovirtuos, f. 27 juni 1866 i Paris, † under våren i Bryssel.

Knutzen, Martin, betydande norsk pianist, f. i Drammen, † i Kristiania i december, 40 år.

Liebling, Sally, hofpianist, f. 1861 i Berlin, † d. 15 sept.

Martucci, Giuseppe, betydande italiensk komponist och dirigent, f. 6 jan. 1856 i Capua, † i Neapel vid början af sommaren.

Mendés, Catulle, fransk författare, f. 1840 i Bordeaux, † i början af året. M. har som kritiker mycket verkat för framgången af Rich. Wagners musik i Frankrike.

Mierzwinsky, Ladislaus, ryktbar polsk hjältetenor och operasångare, konserterade i Stockholm 1886. Född 21 okt. 1850 i Warschau, † under sommaren i Paris.

Nilsson-Best, Bertha, sångerska och skådespelerska, f. 1880, † i Minneapolis.

Norberg, J. G. E., f. d. pianofabrikant i Stockholm, f. 16 aug. 1818, d. 12 juni därst.

Prout, Ebenezer, komponist och ansedd musikteoritiker, f. 1 mars i Oundle (Northamptonshire, England) † 5 dec.

Reyer, Louis, Etienne, Ernest, ansedd komponist och musikskriftställare, f. 1 dec. 1823 i Marseille, † 15 jan. i Lavandeau. Af hans operor må nämnas »La statue», »Sigurd», »Salambo».

Rosenfeld, Leopold, bekant dansk romanskomponist, f. 21 juli 1850 i Köpenhamn, † därst. d. 19 juli.

Rokitansky, von, Hans, friherre, operasångare f. 1835 i Wien, † under hösten på slottet Lambegg i Steiermark.

Schytte, Ludvig, Teodor, dansk tonsättare, kompositör af vacker pianomusik särskildt utmärkt pedagogisk sådan, f. d. 28 april 1848 i Aarhus, † 10 nov. i Berlin.

Spinelli, Nicola, italiensk operakomponist, f. 1865 i Turin; bekant särdeles genom sin opera »A basso porto», † i slutet af året.

Teilman, Christian, norsk musiker, tonsättare, bekant som produktiv kompositör af populär musik, f. 1847 i Kristiania, † därst. i början af december.

Torsslow, Sten, Harald, f. d. operasångare vid Kgl. teatern i Stockholm, landskapsmålare, f. i Kristianstad 10 febr. 1838, † d. 7 dec. i Stockholm.

Ölander, Johanna, (Hanna), Maria, född Nordblom, konsertsångerska, f. 1827 i Stockholm, † därst. 16 juli.

FÖLJETONG.

En kvartett af Boccherini.

Under sommaren på 1870-talet, efter en kvartettafton i Kölns konservatorium samlade sig några musiker och musikvänner omkring en bål i mästaren Ferdinand Hillers hus. Denna gång hade man på vanligt glänsande sätt utfört endast gammalitaliensk och gammalfransk musik, såsom kvartetter, trior och pianokompositioner.

Omvexlande hade Hiller, Isidor Seiss och Karl Heymann suttit vid flygeln för att återgifva Couperins förtjusande fina arbeten och alla voro vi hänryckta öfver italienaren Boccherinis kompositioner, den gamle mästaren — född 1743 i Lucca, död 1805 i Madrid — af hvilken man har ej mindre än 91 stråkkvartetter, 185 stråkkvintetter förutom en mängd trior etc.

Knappast mindre intressanta än den melodirika, behagliga musiken voro den förträfflige kåsören Hillers skildringar öfver dessa för länge sedan förklingade och nu endast tillfälligtvis framdragna tonstyckens olika uppförande.

Huru många oförgätliga karaktärshufvuden man såg denna afton ibland åhörarne — de dåvarande professorerna vid musikskolan voro nästan fulltaligt samlade! — Yngst i konstnärskretsen, född 1854, syntes Karl Heyman, hvilken man då öfverallt firade, som en uppgående sol. Hur underbart vackert han hade spelat för ett par timmar sedan och hur rörande anspråkslös han likväl var!

»Om jag lyckas blifva något, så har jag er båda att tacka därför», sade han samma afton och pekade på sina lärare Hiller och Seiss.

Hela hans väsen och hans rörelser hade något tillbakadraget, nästan ängsligt. Den lilla obetydliga gestalten och ansigtet, hvaröfver håret hängde ned, hörde ej till dem, som man möter bland mängden och behåller i minnet. Men Karl Heymann föreföll förvandlad, då han spelade Bach, Liszt eller Schubert. Hvilka kontraster! Ett präludium eller en fuga af den store Leipzigerkantorn, en ungersk rapsodi och ett doftande moment musical af vår odödlige romanskompositör! Och hur stod icke den beundrade unge pianisten, andäktigt lyssnande till hvarje ton, bredvid Hiller och Seiss, när någon af de båda spelade! Han tycktes blott vara den tacksamme lärjungen.

Som ofta förr, fördjupade sig Hiller äfven denna sommarafton i minnena från sitt rörliga konstnärslif, talade om Chopins, Liszts och Thalbergs sammanträffande i hans dåvarande musiksalong i Paris och huru alla hade spelat ett nytt notturno af Chopin, och berättaren återgaf på pianot hvar och ens af klöfverbladets olika uppfattning.

Så småningom återgick det allmänna, musikaliska samtalet till namnet Boccherini. Då uppstod den skämtsamma frågan, hvarest den nyss spelade, ovanligt vackra kvartetten hade upplefvat sin première på tysk botten. Emellan den fine konstkännaren och musikvännen geheimerådet Schnitzler, hvars trefliga, gästvänliga hem i Köln, sedan åratal varit tillhåll för resande konstnärer, och mästaren Hiller flögo gissningarna fram och tillbaka. Snart drogos alla med i det allt lifligare vordna samtalet och förmodanden och antaganden blefvo djärfvare. Utan att man enades nämndes sagoprinsen Louis Ferdinands och hans förtrollande väninnas slott i Reinsberg, den gamla Bendas enkla rum, historiska musikrummet i Sanssouci, såväl som åtskilliga klassiska konsertsalar. Till sist utsattes ett pris för utrönandet af denna musikaliska tilldragelse i längs försvunna tider.

Flera hafva sedan dess vandrat den väg, hvarifrån ingen vänder åter, först gamle Hiller själf, 1885.

Har väl någon af de kvarlämnade tänkt på det utsatta priset? Jag vet, att ingen hittintills har anmält sig, att lyfta det.

I dag klingade det för mig ur allehanda gamla noter och bref och plötsligt hörde jag första satsen ur den där Boccherinikvartetten ljuda för mina öron.

Rosendoft fläktade förbi mig, fjärilar svingade sig öfver ett dammigt partitur. Ett fata morgana visade sig: scenen är en fri plats i Ettersburgs skogspark nära Weimar, under den snillrika, glada Anna Amalias tid, Wielands beundrade och älskade väninna.

Det var på den tiden, då Fredrik den store med synnerligt välbehag lät sina musiker föredraga Boccherinis kompositioner och flerfaldiga gånger uttalade sin förtjusning öfver italienarens graciösa, vackra musik. För den kära flöjten måste Benda omskrifva månget motiv, som tjusat Fredriks öra och hjärta.

Boccherinis musik verkade på konungen, som en frisk, stärkande dryck efter regentens allvarliga arbete och bringade vederkvickelse efter dagens mödor och ansträngande tankar. Och en dag sände den höge musikvännen en skrifvelse till sin aflägsne favovit, däri han helt kort rakt på saken frågade, huruvida Luigi Boccherini vore villig, att mot årsunderhåll, leverera till sin hofmusiker ett bestämdt antal kvartetter och trior. Från sitt arbetsbord skulle han genast insända en kvartett till Potsdam.

Det var verkligen en oväntad underrättelse för Luigi Boccherini. På befallning hade han aldrig arbetat förr och melodierna, som annars brukade omsvärma honom, tycktes ej vilja infinna sig denna gång. — Ära och guld vinkade honom i fjärran så lockande och kollegerna i Paris afundades honom icke så litet uppdraget från slottet i Potsdam.

Pengar har ju i alla tider och för alla människor, konstnärer eller icke, spelat en viktig roll.

Den italienske kompositörens vänner anade sannerligen icke, i hvilken feberaktig oro konungens bref hade försatt honom. Luigi Boccherini brukade annars skaka kompositionerna ur armen — och helt försagd nedskref han nu sista noterna i sin nya kvartett. Ej ett ögonblick upptogs hans tankar af den klingande belöningen ur konungslig hand. Nej, ett äregirigt begär, att skapa ett godt verk, hvilket förskaffade honom vänner äfven i det land, där musiken omhuldades lika så ömt, som i bella Italia, uppfyllde hans själ. Ack, detta konstnärshjärtas dröm var att framföra sitt nya opus inför tyska musiker och själf spela violoncellen.

(Forts.)

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. teatern.

April 16. Humperdinck: *Hans och Greta.* (Hans, Greta: frkn. Astrid, Sigrid Svärdström, fortf. debut.) Mascagni: *På Sicilien.*
17. Hallström: *Per Svinaherde.* (Matiné.)
17. Wagner: *Tristan och Isolde.*
19, 23, 25, 28. Peterson-Berger: *Arnljot.*
20. Gounod: *Faust.* (Margareta: frk. E. Linnander, fortf. deb.; Faust: hr Ödmann.)
21. Puccini: *Tosca.*
22. *Symfonikonsert* med bitr. af Filharmoniska sällskapets kör och operasångaren Fritz Strömberg (solist). 1. Fr. Schubert: Symfoni H-moll; 2. Giov. Sgambati: Requiem för blandad kör, baryton och orkester.
24. Puccini: *Bohème.* (Mimi: frk. Hesse, gäst.)
26. Bizet: *Carmen.*
27. Mozart: *Figaros bröllop.* (Susanna: frök. Hesse, gäst; Grefvinnan, Cherubin, Marcellina, Barbarina: fruar Schjerven, frkn. Edström, Karlsohn, Lagergren; Grefve Almaviva, Figaro, Don Bazil, Doktor Bartholo, Antonio, Don Curzio: hrr Strömberg, Stiebel, Malm, Svedelius, Grafström, Bröderman.)

Oscarsteatern.

April 16—29. Fr. Lehár: *Grefven af Luxemburg.*
17. *Ljungby horn.* (Matiné).
24. R. Planquette: *Cornevilles klockor.* (Matiné.)

Vetenskapsakademien.

April. 21. Romansafton af hr Henry Jackson-Norris. Biträdande: violin Ax. Runnqvist, dir. P. Vretblad.

Gustaf Vasa-kyrkan.

April 21. Konsert af sångsällskapet O. D. Biträdande solist hr Carl Lejdström. Dir.: t. f. Dir. Mus. W. Lundgren.
27. Musikföreningens 3:e abonnemangskonsert (84 kons.) Biträdande: fru Julia Claussen, hrr N. Fahlman, Åke Wallgren, Einar Bergström, John Johanson; fru Anna Lang, dir. Otto Olsson och stråkorkester. Dirigent: prof. Franz Neruda.

Östermalmskyrkan.

April 29. Konsert af Operakören. Biträdande: fru J. Claussen, frk. D. Hesse, hrr Menzinsky, C. Lejdström, Hj. Meissner, Blom. Dirigent: hofkapellm. C. Nordquist.

På Kgl. teatern har fröken Hesse fortfarande gästat som Mimi i »Bohème» och sedan som Susanna i »Figaros bröllop». Fröken Linnander har fortsatt sin debut som Margareta. Med hennes behagliga röst och goda sång, äfven beträffande koloraturen i juvelarian, skulle framställningen ha varit än bättre med mindre enformig och uttryckslös mimik; hr Ödmann ger ej heller något godt exempel i den vägen och undviker numera höjdtonen i cavatinan. Sista symfonikonserten biträdde Nya filharmoniska sällskapet, hvars vårkonsert ingick i denna. Konserten inleddes med Schuberts ofulländade H-moll-symfoni, som särdeles med sitt vackra melodiska motiv i första satsen, kanske blott allt för ofta upprepadt, alltid bereder musikalisk njutning. Konsertens hufvudnummer var Sgambatis »Messa da Requiem», som man nu fick göra bekantskap med. Det komponerades till minne af Umberto I. Då detta verk för några år sedan utfördes i Mainz, yttrades om detsamma: »Det ädelt tänkta, af sydländsk vek melodik genomandade verket talade till allas hjärtan» och samma intryck gjorde det ock här. En viss stillhet och monotoni genomgår det hela med en och annan kraftytttring såsom i »Dies iræ». »Offertorium» med sitt barytonsolo, som äfven något träder fram i den vackra sista satsen vid »Requiem æternam» gör särdeles god verkan. Instrumentationen är glänsande och den obligata violinen i Agnus Dei är en särdeles vacker insats. Körerna, som ofta börja med sopranerna, äro uttrycksfulla och behagliga, vid »Tremens factus» i sista afdelningen bildande en fuga. Det hela var omsorgsfullt inöfvadt under hr Järnefelts säkra ledning. Körsången klingade ren och väl nyanserad, hr Strömbergs röst i barytonpartiet lät något torr. I orkestern utmärkte sig konsertmästaren Zetterquist med sitt vackra obligatspel. Peterson-Bergers »Arnljot» har fortfarande gått för fulla hus och med stor framgång.

Pianisten Edvin Svensson, hvars framstående talang vi förut gjort bekantskap med, hade rätt talrika åhörare på sin konsert d. 12 april. Hans program upptog Toccata och Fuga af Bach-Tausig, Beethovens Sonat op. 101, af Brahms 2 Intermezzi och Cappriccio, C-dur, af Chopin Nocturne F-dur och Scherzo, C:ss-moll, »En Automne» af Moszkowski, Rêverie af M. Reger och Liszts Rakoczy-Marsch. För träget bruk af pedalen inkräktade i någon mån på spelets klarhet.

Fröken Agnes Meyer, elev af den gamla sånglärarinnan Aglaia Orgeni i Dresden, visade sig på sin konsert d. 15 april i besittning af en rätt omfångsrik stämma, som dock i mellanregistret var rätt beslöjad, hvarjemte föredraget var väl enformigt och textuttalet oklart. Hon sjöng af Schubert »Die Allmacht, Die junge Nonne, Die Forelle och Gruppe aus dem Tartarus, af Brahms 5 Zigeunerlieder, Wiegenlied och Der Schmied, af van Eyken Armseelchen och den präktiga Judiths Siegeslied. Efter ytterligare studier torde hennes framgång som sångerska. bli större. Fröken Aurora Molander ackompanjerade talangfullt och spelade solo Impromptu af Schubert samt Brahms' Rhapsodie G-moll och Capriccio H-moll. — Hr Jackson-Norris konsert d. 21 april med biträde af violinisten Runnquist och pianisten, dir. P. Vretblad hade vi ej tillfälle att öfvervara såsom samtidig med O. D.-konserten. Om denna och Musikföreningens sista får vi yttra oss i ett följande nummer i följd af bristande utrymme därtill i detta.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. Af den nya operastyrelsen har fröken Elin Linnander efter sina framgångsrika debuter blifvit engagerad för två år. Däremot ha icke så betydande och rutinerade artister som herr och fru Oscár ännu engagerats. Herr Söderman, den mångårige sångaren och regissören vid operan, kommer att afgå, då han ej kunnat ingå på de låga lönevillkor som bjudits honom. Hrr Nyblom och Stockmann äro icke heller engagerade. Den senare lär ha kontrakt ännu på ett år med direktör Ranft personligen. Att Arvid Ödmann med detta spelår lämnar operan lär vara afgjordt. Den här förut meddelade kommunikén från operastyrelsen lämnar ytterligare besked om de nya förhållandena.

Director musices-befattningen i Upsala. Till den lediga director musices-befattningen vid universitetet i Upsala ha anmält sig tonsättaren Hugo Alfvén, musikdirektör Otto Edberg, musikläraren, filosofie kandidaten Ruben Mathias Liljefors, musikdirektören Wilhelm Lundgren och musikdirektören Erik Åkerberg.

Kanslern för rikets universitet har aflåtit en skrifvelse till Musikaliska akademien med begäran att akademien ville åtaga sig att såsom sakkunnig myndighet afge yttrande i ärendet, då det, såsom kanslern säger — faller sig svårt för kanslern att af den i handlingarna förebragta utredningen afgöra hvilken af de sökande som är skickligast och till platsen lämpligast.

Mazérska kvartettsällskapet valde d. 15 april till styrelseledamöter kapten Schlesinger, ryttmästaren grefve Bielke, hoffotografen Hamnqvist, byråchefen Södermark och uppbördskommissaren Tägtström samt till suppleanter grosshandlare Rundström, tullkontrollör Hj. Kjellberg och violinisten Kjellström. Revisorer blefvo konsul Hillman och d:r Asklund, med marindirektör Lundberg som suppleant.

Salmsonska operettsällskapet, efter att d. 21 mars ha slutat spela på Operettteatern härstädes, upplöstes d. 13 april i Karlskrona. Direktör Salmson har på sin operettaffär gjort så stora pekuniära förluster, att han måste begära bli försatt i konkurs. Orsaken till fallisemanget uppgifves vara för dyrbara uppsättnngar, för stora löner och öfverdrifvet stor personal vid Operett-teatern jemte mindre lyckadt val af pjeser.

Folkkonsert gafs d. 17 april i Musikaliska akademien. Den inleddes af dr. Karl Valentin med en kort karaktäristik öfver Gade, Grieg och A. F. Lindblad. Programmet upptog nämligen af större nummer Gades »Vinterdage», Griegs »Foran Sydens kloster» och Lindblads »Drömmarne». Bland de mindre sångerna, alla af skandinaviska tonsättare, vunno särskildt dr. Valentins »Skogen sofver» och »Harrgårdstösa i Äppelapla» mycket bifall. Fröknar Nyström och Appelbom samt hr Husberg medverkade vid konserten.

Om den rytmiska gymnastikens betydelse för musikundervisningen efter Jacques Dalorozes metod föreläste d. 20 april frk. Anna Behle i Musikaliska akademien. Föredraget illustrerades af genom barn utförda exempel på den rytmiska gymnastikens inflytande på taktkänslan i afseende på musik.

Tor Aulin har med stor framgång i Köln anfört sin »Mäster Olof»-suite och violinkonsert i C-moll vid violinisten Curt Vogels konsert d. 12 april. D. 15 april dirigenade han på hofteatern i Weimar en svensk orkesterkonsert, hvarvid prof. Marteau medverkade som solist. D. 22 april gafs i Dortmund af dess filharmoniska orkester en svensk orkesterkonsert för fuilt hus och med stort bifall, äfven denna konsert med hr Aulin som dirigent och prof. Marteau som solist.

Violinisten fröken Sigrid Lindberg har nyligen på en af Filharmoniska sällskapets konserter i Helsingfors framfört Dvoráks konsert, op. 53, för violin och orkester och därvid rönt stor framgång hos publik och kritik. Fröken Lindberg är under närmaste tiden engagerad för att medverka vid konserter i Åbo och vid de kejserliga konserterna i Petersburg under Cesar Cui.

Svenskt musiksällskap i Tyskland. Ett antal svenska sångare och musikidkare sammanträdde nyligen i Berlin för att diskutera ett förslag om bildande af ett svenskt musiksällskap.

Ändamålet är att framföra svensk musik i Tyskland, göra svenska musici kända, lämna råd och hjälp åt musikstuderande samt anordna konserter.

Initiativtagare äro Axel Ringström, Herman Brag, Edwin Witt, Julius Ruthström, Adolf Wiklund, Gunnar Helander m. fl.

Efter sammanträdet uppvaktades envoyéen Trolle för utverkande af hans beskydd.

Svensk-amerikanska operasångerskan Lilly Walleni-Strandberg har nyligen gasterat i Holland som Elisabet i »Tannhäuser» och synes af holländska kritiker att döma haft en mindre vanlig framgång. Hennes yngre sysser, fröken Sigrid Wallière, som för något år sedan tillhörde Ranfts Södra teater, har efter lyckade debuter på Aachens stadsteater engagerats därstädes som operasubrett för en tid af tre år.

Hjalmar Arlberg, den svenske, i Berlin bosatte sångaren och sångläraren, har af storhertigen af Coburg-Gotha utnämnts till storherti lig kammarsångare.

Percy Richards, f. d. löjtnant vid Uplands regemente, hvilken för ett par år sedan lät höra sin vackra basbaryton på konserter härstädes, har d. 26 mars med mycken framgång debuterat som Sparafucile i »Rigoletto», i den lilla staden Bré nära Turin.

Svensk sångare i Berlin. Den kände Upsalasångaren, journalisten Axel Ringström, som under senaste året studerat under Armin i Berlin, debuterade nyligen inför tysk publik vid en kyrkokonsert i Peterskyrkan och väckte stor hänförelse. Ringström sjöng ur Wennerbergs Davids psalmer och Griegs Hvide flok i af honom själf gjorda öfversättningar.

Från våra grannland.

Helsingfors. Mars 11—april 10. Några pjeser med musik ha ej förekommit på teatrarne. De populära konserterna af Filharmoniska sällskapets orkester, merendels med R. Kajanus som dirigent, ha såsom vanligt gifvits ett par gånger i veckan. På en sådan konsert gafs uteslutande verk af gamla italienska komponister, Pergolese, Nardini, Boccherini, Rossini och Verdi, med hr Carl Lindelöf som soloviolinist. På en följande konsert voro nyare italienska komponister representerade. Den 11 mars gaf Helsingfors' Musikinstitut konsert i universitetssalen och d. 16:de pianisten Alfred Merowitsch konsert därstädes. D. 18 mars konserterade en sångerska Dagmar Parmas, elev af fru Alma Fohström. Den vanliga påskkonserten af organisten O. Merikanto och bassångaren A. Ojanperä gafs i år på Långfredagen i Nikalikyrkan. Violinisten Atti Wäänänen konserterade den 14 mars med biträde af dir. Merikanto (piano). Hans program upptog Beethoven: Sonat, Amoll; Wäänänen: Melodi för violin, Mozart: Menuett; M. Bruch: violinkonsert, G-moll; Vieuxtemps: Ballade & Polonaise. — Filharmoniska sällskapet uppförde d. 22 och 27 i universitetshuset Haydns oratorium »Skapelsen» och har för öfrigt gifvit folkkonserter. D. 14 mars gafs i Folkets hus konsert af Akademiska sångföreningen samt kören Ylioppilaskunnan Laulajat för studentkårens musikresestipendiums kassa; d. 2 och 4 april gaf sångkören M. M. konsert i universitetssalen med biträde af fröken Parmas och Filharm. sällskapets orkester hvarvid bl. a. utfördes Max Bruchs »Frithiof» samt »Tyrannens natt» af Wecksel, komponerad för tenorsolo, manskör och orkester af Ida Moberg (belönad med ett 1:a pris). D. 8 konserterade sångaren William Hammar, som bl. a. sjöng Södermans »Kung Heimer och Aslög». Filharmoniska sällskapet gaf d. 10 april 10:de och sista symfonikonserten under säsongen under hr R. Kajanus' direktion och med biträde af sångsolisten Wera Pawiowskaja. Programmet upptog: 1. S. Palmgren: »Från Finland», 4 symfonibilder; 2. Rimsky-Korsakow: arior ur »Snjeguratska» och »Zaarbruden»; 3. Sibelius: Symfoni N:o 2, D-dur.

Kristiania. Mars 11—April 10. Jämte dramatiska pjeser har Nationalteatern d. 12 mars gifvit en symfonikonsert med biträde af den unga be-

prisade violinisten Stefi Geyer. Programmet upptog: 1. Berlioz: Romersk Karneval; 2. Mendelssohn: violinkonsert; 3. Volkmann: Serenad för stråkorkester; 4. Händel: Largo, Järnefelt: Berceuse; Mozart: Menuett, Halvorsen: Nordisk dans (Stefi Geyer); 5. Liszt: Les Préludes, symfonisk dikt.

Den sceniska muslken har, som vanligt här mest representerats af operetter, jämte en och annan opera. Så har Centralteatern på sina program haft »Kynthia», opera i 3 akter af Wiers-Jensen och Chr. Danning samt »Tosca» och »Grefven af Luxemburg», som upptagits på senaste tiden med hr Johannesen i titelrollen.

Fahlströms teater har bjudit fortfarande på »Frånskilda frun». D. 12 mars gaf hr Halfdan Cleve konsert med program af egna kompositioner och biträde af kammarsångerskan fru Ellen Gulbranson, tonsättarens maka Berit Cleve och Nationalteaterns orkester. Konserten, som gafs i Logens stora sal, bjöd på icke mindre än tre pianokonserter: N:o 4 (op. 12) N:o 3 (op. 9) och N:o 1 (op. 3) samt sånger sjungna af fru Gulbranson. Kompositören och hans fru äro båda pianister. D. 19 gaf Musikföreningen sin sista konsert för säsongen med biträde af den ryske violinvirtuosen J. Mitnitzky. Programmet upptog: 1. Beethoven: Symfoni, B-dur och uvertyr till »Coriolanus», Berlioz: Rakoczy-marsch ur »Faust»; Tschaikowsky: violinkonsert och solonummer af hr Mitnitzky. Kristiania, lærerstands blandade kör gaf d. 21 mars en kyrkokonsert under hr O. A. Gröndahls ledning med följande program: 1. Mendelssohn: »Lauda Zion; Haydn: »Tenebra factæ sunt»; Vittoria: »Jesu dulcis memoria»; To sequenser, funna och bearbetade af Georg Reiss; Chr. Cappelen: Kyrkoinvigningskantat. D. 31 mars gaf Franz von Vecsey här sin första konsert med biträde af prof. Lafont och samma program som vid första Stockholms-konserten. Thorval Lammers gaf d. 1 april romanskonsert med biträde af hr Eyvind Alnæs. D. 5 gafs konsert af sångerskan Ragnhild Langaard med hr Backer-Lunde som ackompanjatör. Kristiania Haandverker-sangforening gaf d. 7 april kyrkokonsert med hr Eyvind Alnæs som dirigent. D. 8 gafs en sådan af hr Einar Melling under medverkan af sångerskorna fru Gulbransen och Agnes Hansen samt hr Halfdan Rode.

Köpenhamn. Mars 11—April 10. Af pjeser med musik har Kgl. teatern denna tid haft på repertoaren »Barberaren i Sevilla», »Hoffmanns eventyr», »Elfverhöj», Lider Kirsten», och »Regementets dotter» samt baletten »Blomsterfesten i Gentzano». Casinoteatern har fortsatt med »Efteraarsmanöver» och äfven gifvit »Lyckobarnet»; Det ny teater har fortfarande gifvit »Damen från Nizza» jämte »Dollarprinsessan» och Nörrebro T. »Orfeus i underjorden». Konserterna här ha fortfarande förekommit i mängd, mest af inhemska krafter. D. 11 mars gaf »Privat kammarmusikförening» en soaré hvarvid utfördes, jämte sång, kvartett, Ess-dur af Volkmann och Sonat, Ess dur för violin och piano af Axel Gade. D. 12 mars gaf »Kvinliga stråkorkestern» sin 2:a konsert med kapellmusikus Kristian Sandby som dirigent och biträde af sångerskan, fröken Ellen Beck samt blåsare. D. 17 mars konserterade sångerskan fru Simmelkjær-Larsen med nya danska sånger på sitt program. D. 19 gåfvos konserter af violinisten fröken Olga Thomsen och af fru Gudrun Gad (romansafton). D. 16 gafs konsert af Frbg:s kammarmusikförening, då programmet upptog stråkkvartett, Ess-dur, af Mozart samt sång- och violoncellsolo. Medverkande voro konsertsångerskan fröken Ingeborg Steffensen och Marke-kvartetten. D. 18 mars konserterade violinisten Olaf Petersen med biträde af operasångaren Alb. Hoeberg; d. 22 mars konsertsångerskan fru Othilia Ejler-Jensen, d. 23 finske violinvirtuosen Sulo Hurstinen med hr Holger Dahl som ackompanjatör, d. 28 Franz von Vecsey under medverkan af professor Lafont. Ett par Palä-konserter — med orkester och solister — må omnämnas. D. 20 gafs en sådan med biträde af norske pianovirtuosen Fridthiof Backer-Gröndahl, då programmet upptog Beethovens pianokonsert, Ess-dur, Cherubinis uvertyr till »Anacreon» och för första gången, »Italienska resebilder» af Axel Gade, samt till sist uvertyren till »Den flygande holländaren». Vid en senare dylik konsert biträdde operasångaren Helge Nissen, hvarvid utfördes Tschaikowskys symfoni n:r 6, Sibelius' »Tuonelas svan», sånger och en uvertyr »Danmark» af Louis Glass (1:a gången). Den 30 mars och 4 april konserterade här den ryske violinvirtuosen Mitnizky. Första konserten hade endast Paganini på programmet, andra konserten Tschaikowsky, Brahms, Bach och Paganini. Han gaf sedan, d. 8 april, en populär konsert. D. 1 konserterade Willy Burmester, den berömde violinvirtuosen, under medverkan af den utmärkte pianisten E. von Stefaniai. D. 5 gaf konsertsångerskan fru Elna Tofft en konsert med biträde af sin man, kompositören Alfred Tofft, och kammarmusikus Louis Jensen. Kgl. teaterns körpersonal gaf påskaftonen d. 26 mars en kyrkokonsert med biträde af artister från kgl. teatern m. fl.

Dödsfall.

Demuth, Leopold, kammarsångare, utmärkt barytonsångare, f. 7 nov. 1861 i Brünn, † 4 mars i Wien, vid hvars hofopera han var anställd sedan 1898 efter att förut ha varit engagerad i Halle, Leipzig och Hamburg.

Hartmann, Ludvig, ansedd musikkritiker i Dresden, f. 1836 i Reuss; pianist och komponist. Lärjunge af Leipzig-konservatoriet och Liszt i Weimar; † 14 februari.

Lamperti, Giovanni, Battiste, mångårig ansedd sånglärare i Dresden — »den yngre Lamperti» till skillnad från den berömde sångprofessorn i Milano Francesco Lamperti (1813—1892) — afled d. 18 mars i Berlin något öfver 70 år. En af de största sånglärare har med honom bortgått, en som verkligen förstått »bel canto» och att utan tillkrånglade »metoder» lära hur man kan omsätta hela andningen i fritt utströmmande sångton. Det förnämsta beviset på denna hans lärarförmåga har man i Marcella Sembrich, nutidens kanske utmärktaste sångerska. Nyligen gaf hon också, vid besök i Berlin en fest för sin gamle lärare, ett bevis på att hon verkligen varit hans lärjunge och erkänt hans stora lärarförmåga.

Colonne, Edouard, (förnamnet egentligen Judas), berömd konsertdirigent i Paris, f. 23 juli 1838 i Bordeaux, har nyligen aflidit. Lärjunge af Pariskonservatoriet, särskildt af Guiraud och Zauzay (violin) samt Elwart och Ambr. Thomas (komposition) blef han grundare och ledare af »Concerts du Châtelet» 1874, hvilka konserters ledning, sedan Colonne i förtid af sjuklighet afträdt, öfvertogos af Gabriel Pierné. Särskildt har Colonne inlagt stor förtjänst i att fullständigt framföra Berlioz' större verk. Colonne var framstående förstaviolinist i operakapellet till 1873, då han grundade och ledde den konsertförening, som först kallades Concerts Nationals och sedan Association Artistique. I 36 år var han ledare af de berömda »Colonne-konserterna».

Mràz, Franz, Josef, skicklig klarinettist, afled i Göteborg d. 28 mars, 67 år. M. var född i Böhmen och kom vid 30 års ålder till Göteborg, engagerad som soloklarinettist af Musikföreningen. Han var sedan under några år musikfanjunkare vid Vestgötadals regemente. Han tjänstgjorde i många år vid Stora teatern och anordnade på 1880-talet utmärkta kammarmusiksoaréer och var äfven skicklig pianolärare. Hans maka, Axeline Mràz, f. Bergendahl, har som sångerska ofta låt höra sig på konserter i Göteborg.

Walter, Gustav, utmärkt tenorsångare vid hofoperan i Wien, f. 1834 i Bilin (Böhmen) afled d. 30 januari i Wien. 1887 afträdde han från scenen. Han var bekant som utmärkt konsertsångare.

Rättelse.

Ett tryckfel i föregående nummer rätta vi härmed. I Leo Blechs biografi står att han var utnämd till riddare af Vasa-ordens 3:e klass, hvilket naturligtvis bör vara 2:a klass, då 3:e ej existerar.

För Porträttsamlare

Fina Sköntrycks-exemplar af Svensk Musiktidning, flera årgångar, säljas billigt å tidningens expedition.

OBS.! Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris endast kontant å expeditionen.

Tonminnen.

Melodiska Pianostycken.

Jubelpolonäs, Canzonetta, Gamla tider, Valse mignonne, God natt! af *Frans J. Huss.* Pris 1 kr.

Säljes och rekvireras hos *Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 6.*

Å **Expeditionen** och i **musikhandeln** finnes att tillgå

Schumann-Album

med porträtt af

Robert Schumann.

Pris kr. 1: 25.

Pianostycken: ***Inträde i skogen*** — ***Jägaren på lur*** — ***Fughetta*** — ***Småstycke*** — ***Fantasi-Dans*** samt sång: ***Folkvisa*** med svensk och tysk text.

OBS.! Vacker nyutkommen musik!

MENDELSSOHN-ALBUM

för piano, innehållande:

Klavierstück, Scherzo, Gondellied med *Felix Mendelssohn-Bartholdys* porträtt. Pr. Kr. **1: 25.**

I musikhandeln och på Svensk Musiktidnings Expedition.

Obs.! Värdefull musik!

För piano, två händer.

SCHERZO

af **Emil Sjögren**

tillegnadt fru *Valfrid Bäxson Lind.*

Pris 1 kr.

SVENSK MUSIKTIDNINGS EXPEDITION, Kammakaregatan 6.

Nyligen utkommit

för piano två händer

af J. Ad. Hägg:

Suite, G-moll, op. 39 (lätt). Pris kr. 1:25.
Suite, G-dur, op. 43, (lätt). Pris kr. 1:25.
Ballade, op. 45. Pris kr. 1:25.
Fantasistycken, op. 11. Pris kr. 1:50.
Novelletter och Bagateller. Pris 2 kr.

Att tillgå i Abr. Lundqvists hofmusikhandel, Stockholm.

Pianomagasin

Största lager af bästa **svenska** och **utländska** fabrikat.

OBS.! **Hufvuddepot** för **Kgl. Hofleverantörerna** ***Malmsjö*** o. ***Billberg, Uebel & Lechleiter, Schiedmayer*** samt Orglar från **Skandinaviska Orgelfabriken.**

Begagnade instrument tagas i utbyte.
Bekväma betalningsvillkor.
☛ Stort lager af prima uthyrningsinstrumenter.

Gust. Pettersson & C:os A.-B.
Malmskilnadsg. 13, Stockholm.
Föreståndare
Dir. Albert Lindström.
Etablerad 1870.
R. T. 67 32. A. T. 78 31.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97.

Kammakaregatan 6, I tr. öfv. gården.

Frans J. Huss.

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad. — 30:de årg., — för hvarje musikaliskt hem —

utgifves 1910 efter samma plan som förut, innehållande ***populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter*** *med* ***biografier*** *etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris* ***5 kronor*** *pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å* ***Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården,*** *i* ***bok- och musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor. I* ***landsorten*** *bäst å* ***posten.***

Obs.! *Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklifvet är högst och rikast utveckladt. Svensk musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklifvet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Finlands, Norges och Danmarks hufvudstäder etc., biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m.*

Ludvig van Beethoven,

vackert porträtt å kartong, finnes i bok- och musikhandeln à **50 öre.**

Svensk Musiktidnings Expedition.

- Innehåll -

Giovanni Sgambati (med porträtt) — Kungl. operastyrelsens meddelande om anställningar och program för nästa spelår. — Dödsfall år 1909 inom musik- och operavärlden. — Följetong: En kvartett af Boccherini. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten. — Från våra grannland. — Dödsfall. — Annonser.

Tryckeriaktiebolaget Skandia, Stockholm 1910.